

Dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Overzicht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR. . . . . } HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
LICHTINGENDIENST . . . . . } TEL. 14519. POSTGIRO 114574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519, Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Inter. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

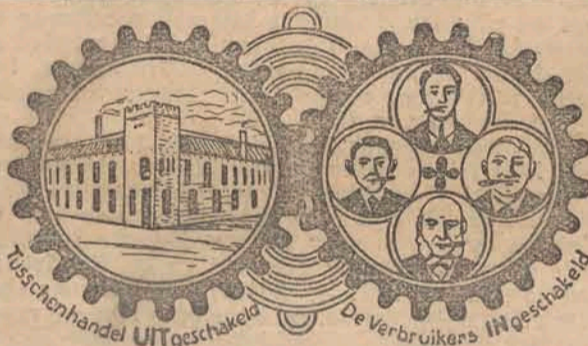
MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

BEENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan particulieren of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de prijzen, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rokers in Ned.-Indië, daar niet alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zeli z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerem. Door Uwe benooidige sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan een proef te nemen met ons fabriekaat en ziju wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

HOUD: De nieuwe lijst van aardrijkskundige namen in Ned.-Indië een mistukking? — Kapitein H. Vermeer. — Kunst-, Kunstnijverheid en Huislijf. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur. Pers. Uit de Ind. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afd.: (I. Utrecht en Omstreken). — Meded. — Mutaties van 22 tot 29 Oct. 1924.

VRAAGT SCHOLTEN'S MELFRIJZEND BAKMEEL

MAIZENA PUDDING
AARD.MEEL EN SAGO

FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN

JOH. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637. ....

Inkoop van Brillanten, Juweelen, Oud Goud, Platina en oude Kunsttanden tegen hoogste prijzen en directe cassa. Solied adres: Fa LANGEDIJK, A'dam, Frederiksplein II, Telef. 42380

Brandstoffenhandel Fa. J. H. KRUL Jr.

Overveen en Bloemendaal. Tel. 1617 en 22012
PRIMA BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN
Beste adres v. Centrale Verwarming

MIMONTA. Middenstandsinstituut voor Mond- en Tandheelk. Onder leiding van Dr. A. KERVEL en G. KRUIJS, Mond- en Tandartsen
Valkenboschplein 17 Tel. 32728
Spreekuur 9-4. Ma., Wo. en Vrijd. ook v. 6-8
Lage tarieven. Spec. v. Ziekenfondsleden

VAN SCHALKWIJK & Co.
COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN
TELEFOON 11810 & 11811 's-GRAVENHAGE
TELEGR.-ADR.: SCHALKEF JAVASTRAAT 96
BELASTEN ZICH OP BILLIJKE VOORWAARDEN:
MET HET INCASSEEREN VAN PENSIOENEN,
GAGEMENTEN, VERLOPSTRACLEMENTEN, ENZ.
ALSMEDE VAN ALLE DAARAAN VERBONDEN FORMALITEITEN
ALLE BANKZAKEN

BESCHIKBAAR.

Old England
NIJMAN & PHILIPS
LADIES' AND GENTLEMEN'S TAILORS
COOLSINGEL 129 — — — ROTTERDAM

Tandarts Dr. A. KERVEL
Frederik Hendrikslaan 45
DEN HAAG TELEF. 50122
Spreekuur 9-3
Belangrijk verlaagd Tarief
bij contante betaling.

Hotel Pension Restaurant „PLAZA“

(Arnhemsche Coöperatieve Keuken)

Velperplein 7-8 ARNHEM Telefoon 2686

Directeur: CHARLES A. FELGER

Gelegen in het Centrum van Arnhem, tegenover de wachtkamer der tram en autobussen

PRIMA KEUKEN MATIGE PRIJZEN

Garage - Bondscafé - Rijwielbergplaats

SPECIAAL INGERICHT VOOR INDISCHE FAMILIES

A B M

INDISCHE UITRUSTINGEN

VOORDEELIGST ADRES:

AU BON MARCHÉ

A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

Voor
Candidaatsexamen-Indisch Jurist
leidt op
Mr. H. GILTAY
Laan v. Meerderv. 516 DEN HAAG

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN
Jansen & Tilanus
FRIEZENVEEN
Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co. Magazijn „de Prijslijst“
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“
Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
de hoogste eischen- van hygiëne
en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden
Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.
Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

In fijne Lederwaren en Reisartikelen
Atelier voor alle voorkomende reparatie

Stoomververij en Chemische Wasscherij
„DUINOORD“.
Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
hoek Goudsbloemlaan
Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhooging
thuisbezorgd.
Heerencostumes . . . f4.—
Mantelcostumes . . . f4.—
Jassen, vanaf . . . f2.75
Mantels f2.75
W. Dekens f1.— en f1.20
Gest. Dek. f1.50 en f1.75
Vitrages . . . per □ el f0.15
Madras f0.20
Wol en Plu. p. □ el f0.40
Handschoenen, per
paar vanaf f0.20
Oppersen v. Heeren-
Costuums f1.50
Idem m. ontvlecken f2.50
Dames-Costuums
naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

Het aanbevolen adres
voor COMPLETE MEUBILEERING is het
Meubelhuis „Conrad“
Laan van Meerdervoort 220 - Tel. 35650
hoek Conradkade

**De nieuwe Lijst van aardrijkskundige
Namen in Nederlandsch-Indië
een Mislukking?**

Of het vraagteken moet blijven staan? Dit zij
ter beoordeeling van den lezer, nadat hij van het
volgende heeft kennis genomen.

Bij Gouvernementsbesluit van 8 Maart 1920 no.
12 werd aan een tegelijkertijd ingestelde commissie
opgedragen om:

- 1e. de „Lijst van de voornaamste aardrijkskundige
namen in den Nederlandsch-Indischen Archipel“
(uitgave 1906), zoo spoedig mogelijk binnen
het tegenwoordige kader daarvan bij te werken, en
- 2e. daarvan eene nieuwe *volledige* lijst als even-
bedoeld samen te stellen op meer wetenschappelijke
grondslag en met de bedoeling om daarbij
volkenkundige, aardrijkskundige en geschiedkundige
factoren meer tot hun recht te doen komen.

Toen volgens een globale raming bleek, dat de
eisch der *volledigheid* zou voeren tot het opnemen
van 450.000 namen, is uit zuinigheidsoverwegingen
de uitvoering van het 2e punt voorloopig op-
geschort. De tot stand gekomen tweede uitgave der
„Lijst enz.“ bevat totaal ruim 26.000 namen, toch
reeds een vermeerdering met 11.000, vergeleken
bij de uitgave van 1906.

De commissie was feitelijk medio 1921 met haar
lijst klaar, toen er een ander element in het spel
kwam. Het Departement van Onderwijs en Eere-
dienst had n.l. zijn plan tot wijziging van de be-
staande spelregels voor de voornaamste Indonesische
talen ten uitvoer gebracht en bij Rondschrift
van 26 Juli 1921 no. 28432/III de nieuwe spel-
regels bekend gemaakt. *De opvolging van die regels
was der commissie bepaaldelijk voorgeschreven* en
dus moest zij haar voorloopige lijst met het oog
daarop herzien en verifieeren.

De „Lijst“ is dus niet het werk der commissie
zonder meer. Het is voor den buitenstaander ook
niet mogelijk te weten in hoever de persoonlijke
meningen der commissieleden — wier namen naar
mijn weten niet algemeen bekend zijn — met de
voorgeschreven regels strookten. Had zij zich in
de voorloopige lijst zooveel mogelijk gehouden aan
de vroeger door de Regeering voor het Maleisch ge-
wenschte spelling-Van Ophuysen (Bijblad 5821)?
Op die vraag is geen antwoord mogelijk. Haar ar-
beid is daardoor feitelijk aan alle kritiek ontrok-
ken. Komt haar lof toe of treft haar blaam? Weder-
om: wij weten het niet, althans nooit met zeker-
heid voor elk afzonderlijk geval, al wil het mij
voorkomen, dat zij in het algemeen voortreffelijk
werk heeft gedaan.

In zekeren zin maakt het mij het schrijven van
deze regelen gemakkelijker, omdat hierdoor is af-
gesneden alles wat ook maar den schijn zou kun-
nen hebben van „persoonlijk“ te wezen.

Nog een paar opmerkingen vooraf, vóór ik ter
zake kom.

1e. Het heeft mij bevreemd, dat ik geen stem-
men vernomen heb, die in het openbaar kritiek
hebben uitgeoefend. Waren allen, die op dit ge-
bied recht van spreken hebben, met de lijst, zooals
ze nu is, ingenomen? Het scheen zoo, en dus leek
het mij beter er maar het zwijgen toe te doen. Ik
stond, meende ik, vrijwel alleen met mijn bezwa-
ren. Totdat ik, nu hier, dan daar, in vertrouwelijke
gesprekken den indruk kreeg, dat er meer waren,
onder wie personen van meer beteekenis dan
„meine Wenigkeit“, die alles behalve ingenomen
bleken met dit nieuwe product van „officieele“,
„van Hooger Hand gedicteerde“ wetenschap.

2e. Met nadruk wil ik vooropstellen, dat de aan-
de „Commissie“ gegeven opdracht mijn volle sym-
pathie had. Het werd hoog tijd, dat er op het punt
van de schrijfwijze der aardrijkskundige namen

HEEREN MODE ARTIKELN
G. DE VRIES - REINKENSTRAAT 36
SPECIALITEIT IN HEEREN HOEDEN
OVERHEMDEN EN DASSEN

GEVESTIGD:
A. VAN DER ZIJL,
ARTS
Speciaal voor Huidziekten, Haarziekten
en Urologie.
Prins Hendrikstr. 10 - DEN HAAG - Tel. 100
VOORHEEN TE BATAVIA
Spreekuren: 1.30 tot 3.30 uur.
Maandags-, Woensdags- en Vrijdagsavonds 7 tot 9 uur.

van ons Indië een eind kwam aan den aan-
„Richteren“ tijdperk herinnerenden toestand,
ieder deed wat goed was in zijn oogen“. 't Had
veel en veel eerder moeten en kunnen geluk-
althans voor heel wat reeds lang geogra-
goed bekende streken van Indonesië. Het zou
b.v. de dwaasheid bespaard hebben van schijn-
namen als *Bromo, Sindoro*. Het getuigt van
om voor Oost-Java radicaal te breken met het
sel, om de o te bezigen ter weergeving van
klank, waarmede daar in veel gevallen de a
uitgesproken en nu te schrijven *Wanasaba, Ma-
kerta*, enz. Er ware hier zelfs iets te zeggen
een iets minder radicaal standpunt, n.l. het
gen van de a met een kleine o erboven voor
streken, ter onderscheiding van dat Javaasch
deel van Midden-Java, waar de a steeds ook
wordt uitgesproken. Zoo bevat de lijst meer-
en getuigt meermalen van een ernstig streven
aan wetenschappelijke eischen recht te doen
dervaren. Maar — en nu kom ik tot de eigen-
zaak — zij geeft overigens zeer veel aanleiding
gerechtvaardigde kritiek. Ik kan er niet aan
ken, de heele lijst aan een nauwkeurige ins-
te onderwerpen, als was het alleen maar de
dat ik voor menige streek totaal onbevoegd to
deelen ben.

Wat dus mijn opmerkingen aangaande
betreft, zal ik mij bepalen tot een streek, waar
ik eenig recht van meespreken heb. Met de
zonderheden zal ik beginnen, om daarna
opmerkingen van algemeenen aard te maken.

Ik ga natuurlijk van de veronderstelling uit
de commissie zich voor elke streek door de
bronnen heeft laten voorlichten. Maar dan
ik mij af, of ze tegenover de Bataklanden,
de Karosche streken, inderdaad daarmede
maakt heeft. Er is geen sprake van, dat ik
voor dit gebied de lijst aan een nauwkeurig
zoek heb onderworpen. Het is mij niet te do-
spijkers op laag water te zoeken of met zeker-
behagen allerlei fouten op te sporen. Reeds
vluchtig doorbladeren trof mij menige onju-
en ik stelde mij de vraag: „is de Batakspieg-
tevergeefs geschreven?“

Terwijl men in het voorbericht het noodig
geacht te vermelden, dat in het Bataksch (sic)
bedoeld moet hier zijn het Tobaasch en zijn
wanten — *dotok*, berg, en *ak*, rivier beteekent
ook voor het weinig belangrijke Singkilsche
opgeeft, dat *laé* (*lè*), rivier beteekent, worden
Karosche woorden *deleng* (met toonlooze e) en
lo niet genoemd; evenmin het Simeloengsche
woord *bah* voor rivier. De bekende vulkaan
Karo-hoogvlakte blijft men hardnekkig *Sinabo*
noemen, hoewel die *Sinabo* heet. Voor *Sibuluan*
vind ik twee schrijfwijzen: *Sibaulangit* en *Sibu-
gil*. Het groote dorp *Berastepoe* noemt men
de waarheid in *Berastepoe*, zoo vind ik ook
kèri (moet zijn *Laubekeri*) en *Laubalang* (moet
Laubalang; *baleng* = grens). Toevallig viel
oog ook op deze zonderlingheid: De laras van
district Matoer ter S.W.K. wordt *Matoer* ge-
ven, maar het plaatsje, waarnaar laras en dorp
heeten, *Matoea*. Waar vindt men hier iets van
leidende gedachte? Of heeft men hier rekenen
houden met de historie, met traditie? En hier
wil ik nu het terrein van het bijzondere ver-
hoewel er nog een heel opstel over te schrij-
ware, en ongezoekt overgaan tot de algemeene
merkingen.

Ik vroeg daareven: Heeft men hier rekenen
houden met de historie, met de traditie? Dat
ook historische factoren tot hun recht wilde
komen blijkt uit ad 2e der opdracht aan de
missie, en de lijst geeft er overvloedige bewij-
van. Daaraan mag men zeker toeschrijven
men *Déli* schrijft, hoewel de inheemsche naam
(met een toonlooze e is). Daar kan men vrede
hebben. De groote massa noemt het nu *Del*
zoo, ook als men *Deli* zonder accentteeken schrijft.

Brandstoffenhandel H. HAVINGA
Oud-Gezagvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië
Lid van de Vereeniging „Oost en West“
Leverancier van het Koninklijk Instituut
v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-I.
Kantoor: HOOIKADE 13a - DEN HAAG - TEL. 100

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844
'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES
en KOLONIALE WAREN

Maison van Dooremaalen

Mauritskade 73 DEN HAAG Telefoon 17147

DAMES- EN HEERENKLEEDING

Speciaal naar maat.

Elegante coupe. Zeer MATIGE prijzen
Vraagt U eens STALEN.

Heeft U Coupons, wij maken die zeer billijk

een post-, telegraaf- en telefoongids aan te schaffen. Hoe zullen zij, die toch op school de namen volgens de nieuwe schrijfwijze leeren, ooit hun brieven goed kunnen adresseeren? Een beetje overdreven, misschien? Nu, dat zij zoo. Er is dan ook een nog veel grooter bezwaar, n.l. dit, dat vele wetenschappelijke werken van beteekenis een archaisch cachet zullen krijgen en zeer in waarde zullen verliezen, mocht inderdaad de nieuwe schrijfwijze algemeen ingang vinden. Wordt, om één treffend voorbeeld te noemen, de nieuwe Encyclopaedie van Ned.-Indië, waarop nog telkens aanvullingen verschijnen, daardoor niet in zekeren zin onbruikbaar? Ik voorzie in de naaste toekomst een nog grooter verwarring dan ooit op dit punt heeft bestaan, zoo de regering niet ongedaan maakt, wat zij in overijling is begonnen. De beste oplossing lijkt mij, zoo men voor wetenschappelijke werken tot de oude, beproefde spelling terugkeerde, waarin de toonlooze e met een boogje er boven werd weergegeven en men voor het dagelijksch gebruik voor de daarin niet zoo heel talrijke geografische benamingen de door het gebruik geijkte spelling behield.

M. JOUSTRA.

Kapitein H. J. Vermeer †

In de rubriek van Week tot Week van het vorige Kol. Weekbl. werd reeds vermeld, dat de oudkapitein der inf. van het O.-I. leger, de heer Hendrik Jan Vermeer, op den leeftijd van 45 jaar te 's-Gravenhage is overleden.

Omtrent den levensloop van den overledene kan het volgende worden medegedeeld. Den 27en Juli 1900 werd Vermeer benoemd tot 2en luitenant en vertrok 19 Dec. d.a.v. naar Indië. In Sept. 1903 volgde zijn benoeming tot 1en luitenant en in Oct. 1911, na een huitenlandsch verlof wegens landdurigen dienst, tot kapitein.

Kapitein Vermeer is belast geweest met de waarneming van het bestuur over het Apokajangebied in de Zuider- en Oosterafd. van Borneo; hij nam deel aan krijgsverrichtingen in Djambi, Midden-Sumatra en op Ambon en was gerechtigd tot het dragen van het expeditiekruis voor belangrijke krijgsverrichtingen met gesp Djambi 1901-1904 en Midden-Sumatra 1906.

Met eenige collega's vormde de hr. P. in 1915 een voorloopig comité, waarvan de oprichting der Ned.-Indische Officiers-Vereeniging het gevolg was. Deze gebeurtenis verwekte in dien tijd nog al opzien en gaf aanleiding tot veel geschrijf in de Indische pers.

Aan het Haagsche Aneta-kantoor is medegedeeld, dat kapitein Vermeer in de jaren 1916-1918 in de Indische bladen militaire entrefilets en artikelen schreef onder den schuilnaam „Bajonet". Zijn pen was zeer scherp, speciaal wanneer het kritiek op de leiders van het leger betrof. Toen werd ontdekt wie „Bajonet" was, volgde een onderzoek van militaire zijde, dat eindigde met vrijpraak. Kort daarop werd V. gepensionneerd (Sept. 1916) en vestigde hij zich te Weltevreden. Daarna werd hij lid van de toenmalige Nationale Indische Partij van Douwes Dekker en was o.a. werkzaam als correspondent van de Telegraaf. Na enkele jaren vertrok hij naar Nederland, waar hij zijn liefde tot de journalistiek getrouw bleef.

Ook het Kol. Weekbl. bevatte eenige jaren geleden menige bijdrage van den oudkapitein Vermeer, waarin hij op ondubbelzinnige wijze blijken gaf van zeer vooruitstrevende denkbeelden en liefde voor den Indonesiër tevens. Deze eigenschap komt ongetwijfeld ook tot uiting in een door hem in 1920 uitgegeven Handleiding voor de Maleische taal in de practijk, welke wordt ingeleid door zijn „vriend", den heer Baginda Dahlan Abdoellah, toenmaals leeraar in het Maleisch aan de Leidsche Universiteit.

M. DIJKERMAN

LAARZENMAKER, DEN HAAG

Levert op elk gebied **SCHOEISEL** naar maat

In Modellen, Kwaliteit en Prijs concurrerend met de beste buitenlandsche huizen.

Fred. Hendriklaan 198

Tel. 51384

Piano- en Orgelhandel „De Huisvriend"

Groot Hertoginnelaan 136 Nieuwe Rijn 49
DEN HAAG. LEIDEN.

NIEUWE DUITSCHE PIANO . f 550.-

5 jaar garantie, gepantserd raam.

NIEUW SALONORGEL, 11 reg. f 225.-

Groote keuze, lage prijzen. Speciaal ingericht voor verzending naar Indië.

Levering van Piano's en Orgels in huur en huurkoop.

J. J. STOLTENHOF Jr.

Aanschaffing of aanvulling van Uw Silver-plate, Alpaca-Silver of Alpaca Tafelgerei van GERRONWÉ

is Uw belang.

Goedkoop en beter dan alle andere fabrikaten.

QUIST's Serviezen.

Vraagt prijscouranten. Franco leveringen door Nederland. Export naar de Koloniën onder garantie.

VERTEGENWOORDIGERS:

Fa G. VAN WILLEGEN & ZOON
Havenkade 4-6 SCHEVENINGEN Tel. 50844
Goud- en Zilverwerken - Uurwerken - Naaimachines

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH** spreken en corresp. in slechts **1 MAAND.** Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind. ambtenaren dagel. ter inz.

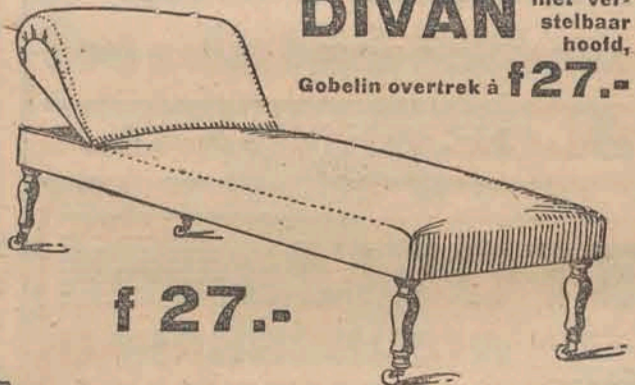
Inst. „**SANDERS**" 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

P. B. VAN MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 12898 - Den Haag

DIVAN

met verstelbaar hoofd, Gobelin overtrek à **f 27.-**

f 27.-

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

... waarom dan ook niet naar de uitspraak Europeanen Serdang geschreven? Hier echter men de schrijfwijze Serdang (met toonlooze behouden. Inderdaad is dat een mijner grootbedenkingen, dat men op dit punt niet consequent is geweest. Het zou dwaasheid zijn om het eilande Java, hoe foutief het ook zij, te vergeten door Djawa. Consequent was men dus ook, men van Soematra terugkeerde tot Sumatra. waarom dan in vredesnaam Tapiannaoci in van Tapanoeci? En schrijf dan ten minste woord zooals het inderdaad behoort, zooals de commissie-Welsink-Colijn het deed, en zoo ook de commissie der lijst weet, dat het beta: Tapiannaoci. Waarom moet Benkoelen, als Java toch met alle geweld moet veranderd worden verhaspeld worden tot Bengkoeloe? Waarom niet het betere Bangkaeloe, in aanmerking nemen dat de a in een groot deel van Sumatra (eu) wordt uitgesproken. Natuurlijk zijn er gevallen. Dat men het tot onkenbaarwordens spelde *Belitoeng* (Billiton!) in zijn eer heris zoo'n grensgeval als men wil. Maar dat kan toch niet zeggen van den naam van het eiland. Nog daargelaten, dat men niet met absolute zekerheid weet, waar die naam vandaan genomen is, was het noodig die schrijfwijze zoozeer anderen? En waarop berust de kennis, dat de juiste uitspraak weergeeft. Ik zou zoo doorgaan en vragen waarom het Nieuw van de laatste jaren nu nog weer moest Nieuw Guiné? (Zou men de u er dan ook niet uilaten?) Maar deze voorbeelden zijn, me, voldoende, en zoo niet, dan is er nog het de, bijkans vermakelijke feit, dat onze twijfel wij met deze lijst op den goeden weg zijn, dan rechtvaardigt. Het schijnt n.l. dat „Séléwank heeft willen nemen over zijn verhaspeld. Welke publicatie is „officieeler" dan de *Javasche Courant*? Welnu! In no. 52, van 27 Juni vind ik op blz. 764, eerste kolom: *Sélébes*; op blz. tweede kolom, *Selebes*, op blz. 768, eerste kolom: *Sélébes*. Zoo zag dus de *Javasche Courant* het woord driemaal anders te schrijven en enkele keer goed!!! O, die ongelukkige accens. Weest op uw hoede, o heeren correcten.

... alsof de nieuwe spelling nog niet kwetsbaar ware, zorgt de Regeering zelf tot overmaat van ramp voor nog een nieuwe kwetsbare plek! Het opschrift: Een nieuwe spelling niet gebruikt wordt, bevat de Sumat van 26 Aug. 1924 het volgende:
„Het Hoofd van den P.T.T.-dienst deelt mede, dat de regeering zich er mede heeft kunnen vereenigen, dat de bij Gouvernementsbesluit van 4 Mei 1922 no. 50 vastgestelde schrijfwijze van aardrijkskundige namen in Nederlandsch-Indië met het oog op daaraan verbonden kosten voorloopig niet bij dien dienst wordt ingevoerd, zoodat de thans gebruikelijke spelling van plaatsnamen, welke aan blijken uit den post-, telegraaf- en telefoongids althans voorloopig bij dien dienst gehandhaafd blijft.
„Aangezien beide schrijfwijzen in vele gevallen verschil vertoonen, is het wenschelijk om, ter voorkoming van onjuiste verzending voor adressering van poststukken, postwissels en postpakketten de oude spelling te volgen, terwijl het aanbeveling verdient om behalve de plaats van bestemming ook de residentie van de afdeeling, dan wel eenige andere aanwijzing in het adres op te nemen."
... men op meer afdoende wijze eigen werk saken? De Regeering vraagt hier bovendien van gewonen briefschrijver een aardrijkskundige met name van de administratieve indeeling, wellicht menig onderwijzer niet eens bezit! En monastien of H.B.S.'ers, die ouders of familieleden in Indië hebben (een toch niet zoo heel zwaar geval niet waar?) zullen goed doen zich

VINO Fabrikant tot Particulier
is het voordeeligt, onbetwist.
de prijsopgave van Uw verwerk abnormaal hoog, ontbiedt dan eens
ARDON & Co. HUIS-SCHILDERS
kastraat 107a - 's-Gravenhage
zij werken zelf.

WITTE PAKKEN

vanaf f 14.50
3 maal gekrompen Indische Coupe
Wij garandeeren het juiste model
48-jarige reputatie
Vraagt Prijscourant of Stalen
Toezending franco
F. J. LEVI
Kruiskade 5 b. d. Cools.
— ROTTERDAM —

BESCHIKBAAR.

Rij-Ondericht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden
Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

BESCHIKBAAR.

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar.

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. 50248

Vraagt Uwen leverancier
LEVENS MIDDELEN
VAN
J. A. STAM
AMSTERDAM (Holland).
Speciaal in Vries- en Koelkamer-Artikelen.
Export naar Oost- en West-Indië.
BLOEMENDAAL.

STOEL'S
WONINGBUREAU
BLOEMENDAAL
VRAAGT GRATIS WONINGGIDS EN INLICHTINGEN

MATHEU PIETERS
Art. Photographo
PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
LA HAYE
Geopend van 9-6 uur
Zondag en Feestdagen gesloten

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvljft.

Hernieuwde Bewijzen van Belangstelling in de Ned.-Indische Kunstnijverheid.

Evenals de Raad van Beheer van „Boeatan” deed, dadelijk, toen er na de verleening der rijkssubsidie en de benoeming der regeeringscommissie voor Nederland's deelname aan de a.s. Parijsche sierkunsttentoonstelling bleek, dat daarbij de Nederlandsch-Indische kunstnijverheid niet inbegrepen was, doet nu ook de te Parijs gevestigde vereniging „France-Java”, waarin vele Franschen van naam en positie zitting hebben, n.l.: met het oog op de belangrijkheid der zaak, zich wenden tot de gezaghebbende en verantwoordelijke Nederlandsche autoriteiten.

Het hoofdbestuur der Ver. „Oost en West” ontving van den *Sécretaire général* der *Association France-Java* dezer dagen het volgende schrijven:

„Hierbij heb ik de eer U een copie aan te bieden van een schrijven door ons Bestuur gericht aan Jhr. J. Loudon, H. M.'s gezant te Parijs. Zoudt U zoo vriendelijk willen zijn den brief in Uw blad op te nemen, zoo mogelijk met een kort bijschrift ter aansporing van Uwe lezers hun steun te willen verlenen bij de verdediging van de Nederlandsch-Indische belangen?”

De brief, gericht tot onzen gezant te Parijs, die, zooals algemeen bekend is, véél voelt voor de propaganda der Ned.-Indische Kunstnijverheid en daarom ook aan de Nederlandsche Regeering reeds in Nov. '23 de wenschelijkheid te kennen gaf om aan de Parijsche tentoonstelling in Mei '25 Oost- en West-Indië te doen deelnemen, luidt:

„Association FRANCE—JAVA.
Paris, le 18 octobre 1924.
Monsieur le Jhr. J. Loudon,
Ministre des Pays-Bas,
85 Rue de Grenelle, Paris.

Excellence,
Notre Association France—Java s'occupant de tout ce qui améliore les bonnes relations intellectuelles et économiques entre la France et les Indes Néerlandaises, se permet d'appeler votre plus bienveillante attention sur notre désir.

Nous avons appris, à notre plus grand regret, qu'il était question de ne pas faire figurer ces colonies à l'Exposition de l'Art décoratif moderne qui s'ouvrira au printemps prochain à Paris. Les merveilles d'art que savent créer les artisans des contrées de la Sonde sont trop connues en France pour que nous ne regrettions pas profondément de les voir exclure de cette exposition. Nous nous faisons donc les interprètes d'une grande partie de l'opinion française en vous demandant de bien vouloir user de votre puissante influence pour que la Hollande montre à Paris le génie artistiques de ses colonies. Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de notre plus haute considération et de notre entier dévouement.

Aan den Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië werd het volgende schrijven gericht:

„Association FRANCE—JAVA.
Paris, le 20 octobre 1924.
95 Boulevard St. Michel.
Son Excellence
le Gouverneur-Général des Indes Néerlandaises, Buitenzorg.

Excellence,
Nous avons l'honneur de vous faire parvenir sous ce pli une copie d'une lettre, envoyée par notre Comité à Monsieur le Jhr. J. Loudon, Ministre des Pays-Bas à Paris. Nous serions très heureux si Votre Excellence voulait bien user de son autorité et de son influence afin que cet art merveilleux des Indes Néerlandaises soit représenté à l'Exposition en 1925. Les derniers temps se manifeste, surtout dans la mode, une préférence pour l'art exotique, entre autre pour le batik. Il serait donc dommage de ne pas voir exposer les tissus des pays originaires, en même temps que les autres produits d'art des colonies néerlandaises.

J. J. REESER
Piet Heinstraat 116 Telefoon 31740
'S-GRAVENHAGE
Solied adres voor Complete Meubilerings van Woningen
BILLIJKE PRIJZEN PRIMA KWALITEITEN
RUIME KEUZE
Vraagt gratis Prijsopgave!
Bergplaats voor Meubels. Verhuizingen.

Drogisterij „De Korenbloem”
WED. G. BOLAND

Lijsterbesplein 1 - Den Haag - Tel. 33
is Uw beste adres voor Spécialité's, Parfumeriën, Artikelen, Gummi, Bed-, Wagen- en Wiegzeilen, Badmiddelen, Babyweegschalen, Ondersteken, Windkussens te linnen, Ruim gesorteerd in Yardley-artikelen. Wijn- en Stofzuiger „Electrolux” te huur à 25 ct per uur, 8 uur per dag.
Thuisbezorgen zonder prijsverhooging.

Veuillez agréer, Monsieur le Gouverneur-général, les assurances de notre plus profond respect.
Le Président,
(signé) LOUIS MARIN.
Le secrétaire-général,
(signé) W. J. F. DE RYCK v. d. GRACHT

Deze brief zal persoonlijk den G.-G. worden handigd door den heer T. van Erp, den bevoegdgestelde hersteller der Boroboedoer-bouwvallen, die — onder naam Indië vertrekende als toegevoegd lid der heidkundige commissie — zoowel met de president van „Boeatan” als met den heer Ir. De Rijck van Gracht, geconferceerd heeft. Wij twijfelen niet in heer Fock, die jarenlang hoofdbestuurder der „Oost en West” is geweest, zal zijn vermogen toe vloed aanwenden om alsnog de wegen te doen tot verwezenlijking eener waardige Ned.-Indische name aan de Parijsche tentoonstelling, te meer

DE CONTRIBUTIE ad f 5 — van na 1 October toetredende nieuwe leden voor het geheele volgende jaar 1925.

ook de Minister van Koloniën betuigd heeft moreelen steun er toe te verlenen en de Staten-raal zich in die richting niet onbetuigd hebben. Na de vragen, door eenige leden der 1e Kamer richt tot den Minister van Onderwijs, Kunsten en wetenschappen naar aanleiding van de Rijkssubsidie deze tentoonstelling — reeds vroeger hier ter verweergegeven — lezen wij nu weder, dat, blijkende voorloopig verslag der Tweede Kamer op de bevestiging van Koloniën sommige leden het van groot belang ten, dat de Nederlandsche Regeering alsnog moet len neemt om de Indische kunstnijverheid te woordigd te krijgen op de Int. Tentoonstelling van gepaste kunst te Parijs.

Last but not least, gelooven wij niet te veel te zeggen, door hier de meening te uiten, dat Indië's tegenwoordig welgevallig zou zijn aan ons ninklijk Huis, getuige hoogsideszelfs deelname oprichting van „Boeatan” en de ook daarna getoonde daadwerkelijke zeer gewaardeerde stelling, in het bijzonder van Hare Majesteit de Kon

Het orgaan der Ver. van Verlofgangers schrijft haar jongste nummer o.m.:
„In de *Locomotief* werd onlangs ons artikel 50 van den vorigen jaargang (betreffende de mogelijkheid van Indië's deelname aan de Parijsche tentoonstelling) met instemming geciteerd en wij ons niet voorstellen, dat men in Indië er niets zou voelen om de producten van de kunstnijverheid daarginds aan de wereld te toonen. Men hoeft zich niet te schamen voor die producten, integendeel, wij zijn er van overtuigd, dat zij in soort kunnen evenaren met het beste wat op die gebied in andere landen geproduceerd wordt. Wij hopen, dat men in Indië betere gedachten hebben: iedere inzending, hoe klein ook, zal waardeering ontvangen worden. Wij zijn er zeker dat de belangstelling voor de Indische kunstnijverheidsproducten in Parijs niet alleen beleefdheidszaak maar echt gemeend zal zijn. Wij zullen niet nalaten onze kunstminnenden in Indië nog eens een woord van opwekking zenden en wij verwachten, dat onze lezers zullen doen.”

Dit laatste doet eveneens „Boeatan”, die hoopt, dat de presidente van den Raad van mevrouw G. van Beresteijn-Tromp, die met de *de Wil* der *Mij. Nederland* begin November studiereisje naar Ned.-Indië onderneemt, bij haar komst te Batavia het verblijdend bericht hoort, eene regeeringscommissie met gedelegeerden derland en in Parijs benoemd is voor Indië's deelname aan de Parijsche tentoonstelling, in de eerste tot inzameling der daarvoor benodigde gelden op Java vooral velen in de kunst belangstellenden en den laatsten tijd de meeste cultures goed gehet het toch niet moeilijk vallen een som daartoe te brengen. „Boeatan” wil van haar zeer beschikmiddelen, door ijverig volhardende samenwerking harer dames-propaganda-commissie verkregen, ook iets bijdragen.

De opzet behoeft niet kostbaar te zijn, als men

Maison H. HOEK - Den Haag
OBRECHTSTRAAT 295
Heeren- en Dameskleermaker
Atelier voor Repareeren, Keeren en Moderniseeren van alle Kleeren
Billijke Prijzen & Prima Stoffen

SPUISTR. 40 J. SCHULTE DEN HAAG

DAMES- en KINDERMANTELS

in de meest varieerende genres. Steeds aparte modellen

Speciaal maken wij U attent op onze schitterende collectie PLUCH- en BONTMANTELS tegen zeer concurrerende prijzen

Steeds het Beste

Ziet de Etalages

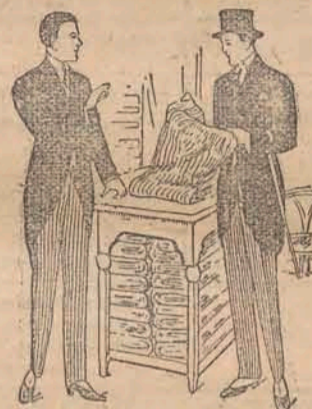

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON

GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 12512

DROGERIEN :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

Winterjassen naar Maat vanaf f 59.-

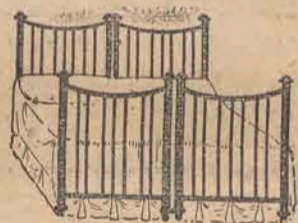
C. H. ERNENS, DEN HAAG

KLEERMAKER
Valeriusstraat hoek Dankertstr. Telef. 34836

BESCHIKBAAR.

W. J. M. SIMONIS'

BEDDENMAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN . MATRASSEN
DEKENS

ONZE „PHOENIX“ MATRASSEN (Gedep.)
OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGE-
NAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN
TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-MF
BRANDSTOFFENHANDEL

DENNEWEG 67a

DEN HAAG

TELEPHOON

14427

Wenscht gij te ontvangen te kwaliteit
brandstoffen, tegen billijken prijs en
gegarandeerde maat bel dan op 14427.

of gepensionneerden, met ingang van 1 November wordt verhoogd van 3 op 4.

Weer nieuws over de stranding van de Mataram. De Mataram blijkt te zijn vastgelopen op een duidelijk op de zeekaart aangegeven rif. Een zeer streng onderzoek is gelast. Afsleepen is eerst mogelijk, nadat het schip geheel zal zijn onttakeld. Het schip is onbeschadigd. (Aneta, 21 Oct.)

Vlootpredikant Janssen naar Indië. Men deelt aan het Hbl. mede, dat niet alleen de hoofdaalmoezenier Evers naar Indië vertrokken is om een onderzoek in te stellen naar de godsdienstige verzorging bij leger en vloot aldaar, ook de leger- en vlootpredikant in algemeenen dienst, ds. H. Janssen, is met hetzelfde doel naar Indië op reis gegaan. Op 11 Oct. vertrok hij, te 's-Gravenhage uitgeleide gedaan o.a. door zijn vriend, Minister de Visser, te IJmuiden door een aantal andere legerpredikanten.

Pest op Java. In de week van 2 tot en met 8 Sept. j.l. deden zich in totaal 217 pestgevallen voor, waarvan in de afdelingen Wonosobo 3, Temanggoeng 51, Magelang 11, Djocja 8, Soerakarta 10, Bojolali 19, Klaten 24, Salatiga 13, Kendal 9, Pekalongan regentschap Batang 4, Bandjernegara 65.

Examens. Landbouwhoogeschool te Wageningen. Candidaats-examen Koloniale boschbouw, de heer H. P. Uittenbogaard.

Universiteit Leiden. Doctoraal examen Indisch recht Mr. R. P. Soedirman.

De K X en De Tromp. Blijkens het Departement van Marine ontvangen berichten is de onderzeeboot „K X“, onder bevel van den luitenant-ter-zee 1e kl. J. W. A. A. Heydt, 23 October te Alexandrië aangekomen en 't pantserschip „Tromp“, onder bevel van den kapitein-ter-zee C. Aronstein, 24 October te Santa Cruz.

De nieuwe salarisregeling. De delegatie, die door het Verbond van Vereenigingen van Landsdienaren in Ned.-Indië (V. V. L.) is aangewezen, om hier te lande uitstel te bepleiten van de door de salariscommissie voorgestelde nieuwe salarisregeling voor alle ambtenaren in Ned.-Indischen Staatsdienst, is met haar werkzaamheden begonnen. Haar kantoor is gevestigd te 's-Gravenhage, Hotel Pays-Bas, Wagenstraat 102.

C. Engels †. In den ouderdom van 70 jaren is te 's-Gravenhage overleden de heer C. Engels, oud-gezaghebber te kl. bij de Gouvernements-marine in Ned. Oost-Indië.

De Chineezers in Ned.-Indië. Den 25en dezer hield de heer J. J. L. Duijvendak, lector in het Chineesch te Leiden, te Wageningen een voordracht over de Chineezers in Ned.-Indië.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Het nieuwe Ontwerp-Vlootwet 1925.

Den 17den September is aan de leden van den Volksraad de oproeping voor de op 14 October aanvangende najaars-zitting toegezonden, tegelijk met de aanbieding van een ontwerp van wet „betreffende de sterkte en samenstelling der zeemacht en verdeling der kosten daarvan over de staatsbegrooting en de begrooting van Ned.-Indië.“ Het ontwerp zal onmiddellijk na opening der najaarszitting in de afdelingen behandeld worden. Het Soerabajasch Hbl. (19 en 20 Sept.) bevat het volledige ontwerp-Vlootwet 1925.

De sterkte en de samenstelling der vloot worden op 1 Januari 1933 voor Indië vastgesteld op: 16 duikboten, 2 onderzeeboot-mijnenleggers, 2 kruisers, 12 torpedobootjagers, 4 flottielje-vaartuigen, de noodige mijnenleggers en mijnen, een moederschip voor duikboten, het noodige materiaal voor de hulpdiensten, 108 verkenning-, jacht- en gevechtsvliegtuigen, benevens de noodige leer-vliegtuigen. Voor Nederland is de sterkte en samenstelling eveneens vastgesteld. Voor de kosten van den aanbouw en de aanschaffing zal jaarlijks op beide begrootingen f 8.5 miljoen uitgetrokken worden. Het personeel ten behoeve der schepen en diensten zal voor Indië zoveel doenlijk uit Indië worden betrokken. De noodige steunpunten en hulp-steunpunten zullen ingericht en in stand gehouden worden. De Regering zag af van de stichting van een vloofonds.

De memorie van toelichting zegt: Nu het ziekte-proces

KROON'S
ETABLISSEMENT DES INDES

BENTINCKSTRAAT 105 :: TEL. 51738

SPECIALITEIT OP KOLONIAAL GEBIED
- EN ANDERE INCREDIËNTEN. -

Van Week tot Week.

21-27 OCTOBER.

Vliegtocht Holland-Indië. Uit de berichten, die medert de vorige Van Week tot Week rijkelijk in de pers bleven vloeien, valt ook thans (27 Oct.) nog niet met zekerheid op te maken of de onderbroken tocht weldra wordt voortgezet, dan wel of hij moet worden uitgesteld tot April van het volgend jaar.

Van de zijde van het Vliegtocht-Comité wordt tusschen, trots alle tegenslagen, alles in het werk gesteld om het oponthoud zoo kort mogelijk te doen zijn en den tocht voort te zetten tegen 15 November a.s. *)

Wat de inschrijvingen betreft, deze schijnen niet zoo ruim te vloeien als de berichten. In Indië is na het ongeval veel meer geld bijeengebracht of toegezond dan hier te lande; toch is er een groot bedrag noodig, omdat het Comité, gezien den eersten tegenslag, een reserve-toestel gereed wil houden. Naast andere instellingen heeft dezer dagen ook het hoofdbestuur van „Oost en West“ het Vliegtocht-Comité een geldelijke bijdrage doen toekomen, mede stellig uit overweging dat iedere poging om Moederland met Indië in nauwer contact te brengen, verdient te worden toegejuicht en ondersteund.

Lezingen aan de Leidsche Universiteit. In plaats van een volledige „Indische Week“ zullen op 4 en 5 November drie lezingen worden gehouden als volgt:

Maandag 3 November te 3.15 in het academiegebouw dr. G. Roijer over „Aesculapius en de Geschiedenis van Java“.

Dinsdag 4 November te 3.15 in het Botanisch laboratorium dr. A. L. J. Sunier over „Ervaringen en indrukken, opgedaan in Insulinde“ (met lichtbeelden).

Woensdag 5 November te 3.15 in het Bot. Lab. over dr. C. J. Ruiten-Pekelharing over „De Europese vrouw in Ned.-Indië“ (met lichtbeelden). De toegang is vrij voor studenten en andere belangstellenden.

Haagsche kolonisatieplannen op Nieuw-Guinea. Naar de Haagsche correspondent van de Vossische Ztg. maakt, bestaat er nog kans, dat de onderhandelingen over de concessie op Nieuw-Guinea tusschen den hertog van Mecklenburg en de Ned.-Ind. regering zullen worden voortgezet.

Ziet de aanvrager van de concessie er van af, zelf recht te willen spreken in bedoelde landen, zal hij dus geen eigen politiemacht willen instellen en zich tevreden stellen met een derde van de oppervlakte van het oorspronkelijk aangevraagd land, dan, zegt het blad, zou door nieuwe onderhandelingen waarschijnlijk het gewenschte doel bereikt worden.

Indische delegatiën. De minister van koloniën maakt in de Staatscourant bekend, dat het parlement, hetwelk wordt ingehouden van de bedragnet worden gedelegeerd aan hier te lande woonachtige gezinsleden of crediteuren van in Nederland-Indië vertoevende ambtenaren, officieren

op 29 Oct. Blijkens een mededeeling van het Comité is de tocht niet buitengesloten, dat de tocht Zaterdag 1 Novem-

VERKOOPHUIS

Groot Hertoginnelaan 101

SPECIAL VOOR INDISCHE FAMILIES
INGERICHT

Bestaat ruim 25 jaar

REGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole“

Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER, Lid der Ver. „Oost en West“

BLOEMENDAAL.

BESCHIKBAAR.

Hotel „RUSTHOEK“
Bloemendaal
REIJNDERS, Prop.
Lid der Ver. „Oost & West“

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“,
Bankapl. 2, Den Haag, Tel.
11486. Dir. bij Schev. B.
Str. k. en w. op delogeerk.

PENSION „QUIST“
Stadhoudersplein 17-19
Tel. 51523

Hotel Rest. „DUINOORD“
Sweelinckplein
Spec. bezocht d. Ind. Fam.
OOSTERWIJK & V. D. LUUR

Pension „VAN ARNHEM“
77 Gr. Hertoginnelaan
Tel. 30965.
Kamers beschikbaar.

BESCHIKBAAR.

Pension Dames Lugtenburg
en Wegner. Parterre dispo-
nibel. Bad en Telefoon.
v. Boetselaerlaan 67

Hotel „Promenade“, Oude
Schev. weg 21, Tel. 50454
Prachtige ligging.
Matige prijzen.

VILLA GRETHALIA
Pension Stouthamer
L. de Colignyplein 14
kamers met volledig pension vanaf
f 50.- per maand.

Restaurant RITZER, Park-
straat, Telefoon 13903,
Menu f 1.25, Soep, Schot-
tel naar keuze, Pudding.

Pension NUSSE
Nassau Zuylenstein-
straat 16 bij Dierentuin
Billijk tarief.

Huize „Elisabeth“, Valken-
boschkade 670 en 672.
Familie-Pension voor
Dames en Meisjes.

Pension W. WILLEKE, Lu-
beckstr. 57-59, Den Haag
Fam. Pens. Ref. van voor-
aanst. Ind. Fam. voorh.

ROTTERDAM.

Hotel „SMITS“, Oude
Hoofdplein 2-3. Modern
ingericht, riant uitzicht.
Aanbevelend, O. KÖHLER

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

Maison BRESSER

Spijkerstraat 225 ARNHEM Telefoon 1811

Uitzending van Diners

Speciaal huishoudelijk toebeid met de beste ingrediënten

Levering van Familie- en Trouwdiners

met en zonder bijlevering van service

Aanbevelend, J. A. SCHWANER, Cuisinier

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOOTWEG 91 TELEFOON 52564

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel
„Kurhaus“, één minuut van het strand en bij de haltes der
trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electrisch licht.

Pensionprijs vanaf f 5.- per dag per persoon.

Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen.

Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel.

Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

CAFÉ RESTAURANT „PIEPER“

TOUSSAINTKADE

.. over de brug Prinsestraat, halte lijn 2 en 3 ..

HOLLANDSCH = INDISCH = RESTAURANT

LUNCH f 1.10 DINER f 1.75
4 Gerechten 6 Gerechten

Rijsttafel vanaf f 2.- } Bij vooruit-
Bami „ f 1.25 } bestelling.

Steeds voorradig
NASI GORENG f 0.90
GROOTE PORTIE.

Aparte gelegenheid voor
gebruik van INDISCHE DINERS

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

der landsfinanciën eindigt, meent de regeering opnieuw de Vlootwet te kunnen voorleggen. De organisatie van thans is geheel verouderd. Er is een vloot, waarin de duikboot als kern niet past. Zij houdt bovendien geen rekening met de ontwikkeling van het luchtwapen, terwijl de kostenverdeling tusschen Nederland en Indië niet langer een goede grondslag is.

Bij het ontwerpen van het voorstel is de regeering van het standpunt uitgegaan, dat de ontwikkeling der internationale verhouding niet met eenige zekerheid doet verwachten, dat oorlogen voortaan zullen uitblijven en dat door Nederland hiermee rekening moet gehouden worden, door in ieder geval zorg te dragen voor de middelen noodig tot handhaving onzer neutraliteit, opdat er geen aanleiding besta dat onze soevereine rechten door anderen geschonden worden. Deze plicht kan niet nagekomen worden zonder vloot. De groote afstand der deelen van het rijk schept de noodzakelijkheid om een deel der vloot te bestemmen voor Nederland en een ander voor Indië.

De taak der vloot in Nederland is van defensieven aard. In Indië daarentegen is de vloot het operationele orgaan, waarmee de soevereine rechten naar vermogen moeten worden verdedigd, vandaar dat zij behoorlijk dient samengesteld te zijn.

De financieele draagkracht laat niet toe een zeemacht op breeden grondslag te vestigen. Daarom is de gedachte van het afslaan van aanvallen in grooten stijl losgelaten. De neutraliteit dient dus gehandhaafd te worden met een vloot, waarin de maximum gevechtswaarde belichaamd is. Als kern hiervan is gekozen de onderzeeboot, die omlijst wordt door verkenningsorganen en waaraan verder als ruggegraat zijn toegevoegd kruisers. Tenslotte zijn er vliegtuigen, flottieljevertuigen, mijnleggers en mijnen voor de locale verdediging. De voorgestelde vloot neemt onder de bestaande vloeten een zeer bescheiden plaats in. Zij zal echter geen quantiteit négligeable zijn. Het bewaren der rust in den Archipel en vooral de beteugeling van zeeroof kunnen veilig aan haar worden toevertrouwd.

Zoowel Indië als Nederland behoeven minstens één voldoende versterkt steunpunt voor een behoorlijke voorziening met voorraden, terwijl daar tevens goed-goutilleerde reparatie-inrichtingen dienen te zijn. Voorzover de bestaande steunpunten niet voldoen aan de eischen gesteld door de voorgestelde vloot moeten ten spoedigste voorzieningen worden getroffen.

De regeering wenscht vast te houden aan het beginsel eener staatsmarine, hetgeen echter toeneming der personeelsvoorziening in Indië zelf niet uitsluit zoodat tenslotte splitsing hierin mogelijk zal zijn. Afgezien wordt van de vorming van een vlootfonds en van een vlootbasisfonds. Zoolang de vlootbouw niet uit gewone inkomsten kan betaald worden, zal het verschil in de laatste jaren zoodaas gebruikelijk is onder de buitengewone uitgaven opgenomen worden, waarbij jaarlijks een minimum ten laste van beide begrotingen op de gewone uitgaven zal worden gebracht. De aanleg van een of meer hulpsteunpunten in Indië moet wachten, totdat het noodige onderzoek zal beëindigd zijn.

De maritieme medewerker van de Java-Bode geeft in de nrs. van 17 en 22 Sept. e.v. zijn beschouwingen over het nieuwe ontwerp Vlootwet 1925 en bespreekt de principieele afwijkingen, welke dit ontwerp van het vroegere ontwerp 1924 vertoont. Volgens hem komt de verdediging van Indië met het nieuwe vlootplan weer op losse schroeven te staan, want bij de oplossing van het basis-vraagstuk is ook het leger nauw betrokken.

De Java-Bode (17 Sept. L.N.) geeft een schematisch overzicht en resumeert: Het nieuwe ontwerp-vlootwet stelt een kleine neutraliteitsvloot voor; het laat het denkbeeld los van defensie tegen een machtigen vijand. Het zoekt versoering in beperking van materiaal, beperking van steunpunten, en, waarschijnlijk, splitsing van personeel. Het is de oude vlootwet door een omgekeerden toonlijker gezien, en beantwoordt aan uiterst gematigde defensieve eischen.

Het Bat. Nwsbl. (18 Sept.) ziet in dit ontwerp een poging om de oppositie tegen een behoorlijke vloot — de Nederlandsche oppositie — zooveel mogelijk tegemoet te komen, maar het vreest, dat de Regeering zich alweer misrekend zal blijken te hebben. Wat Indië's aandeel betreft zal men zich — hoopt het blad — weten te stellen op het ruimer standpunt dat een vloot er hoe dan ook zijn moet, omdat zij onmisbaar is. Bij de beoordeeling van het ontwerp kan dan de hoofdzaak blijven: of wij waar krijgen voor ons geld — een vraag welke door deskundigen beantwoord dient te worden — en niet minder of de met 1929 aanvangende 31 miljoen jaarlijksche bedrijfskosten, in 1933 stijgende tot 33 miljoen, door Ned-Indië gedragen kunnen worden. Vooral met het oog op de mede in 1933 aanvangende aflossing van verschillende Indische leenirgen, waarvoor tot nu toe nog geen cent

Kasteel „Oud-Wassenaer“

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
Tramhalte Stoepleaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort

Matige pension-prijzen

Holl.-Indisch Restaurant „NOBAC“

Sweelinckstraat 158

Telefoon 30

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.
Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.- en
Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en

Pension -
Jacob Hopstraat 1

Restaurant
Sweelinckstraat

ter zijde is gelegd. Voor verdere bespreking van het werp zal na gezette overweging nog wel plaats zijn voor de bestudeering daarvan meer tijd is gelaten aan eenige Indische begroting in den Volksraad ten is gevallen.

De anti-oorlogsdag. Moet Nederland ontwapenen?

Zondagochtend, 21 September, had te Weltevreden het Decapark de drukbezochte anti-oorlogsdag plaats. Uitgeschreven door de I. S. D. P. Sprekers waren heeren Harkink, voorzitter van het N. I. O. G. en voorzitter van het V. V. L., Ter Laan, Aay, Soetop, mens Boedi Oetomo en J. E. Stokvis. (Aneta 21/9).

Uit den kring der internationale vakbeweging ging oproep om den 21sten September tot een algemeen anti-oorlogsdag te maken. Duizenden uit anderen zullen — zoo betoogt de Locomotief (20 Sept.) — even innige overtuiging den vrede gedenken. Uit Europa komt thans de vredesboodschap — die uit het Oosten kwam. In Europa groeien jonge krachten in Engeland en Frankrijk overwon onder vrijzinnig wind de wil om eensgezind de wanorde te redden. Genève tracht men moeizaam een gezamenlijken borg voor den vrede te scheppen. Nieuwe staats zijn er, onder Macdonald's bezielende leiding, aan het en de berichten van dit streven dringen naar het door. Naar het Oosten, waar de lucht van strijd vervuld is. . . Hier in het Oosten, waar ons heil van strijd en strijdbereidheid dagelijks bereiken de vredesboodschap uit het Westen te weldadige king verrichten, omdat de te Peking en Tokio gepolitiek der mogendheden niet immer den vrede derde. In Indië beseft men meer dan elders de De omgeving dwingt daartoe. Ook echter wie een verdediging naar de mate onzer krachten voor levensnoodzaak vinden en wie van oordeel zijn dat zich moet uitrusten tot een strijd, waarvan een weet dat het toch een strijd zou zijn van rechte verdediging, ook zij kunnen van ganscher harte meegevoelen met de West-Europesche betoogden den vrede. Boven het rommelend gerucht van burgeroorlog in het Oosten klinkt, als een belofte vredesboodschap uit het Westen: wij willen vrede.

Het Soerabajasch Hbl. (17 Sept.) wijdt een enkel aan de bekende ontwapeningsbrochure van professor Embden en citeert in dit verband met instemming gedeelte van een artikel uit de „Haagsche Post“ dat betoogd wordt dat een klein land het voorbeeld van wapening niet kan en mag geven en het gedwongen hiermede te volgen, in plaats van vóór te gaan. Wat in dit opzicht voor Holland geldt, — zoo het „Soer. Hbl.“ — geldt zeer zeker ook voor Indië. De grens onzer krachten zoo sterk mogelijk modern-weerbaar als bereikbaar — dat is en blijft loopig nog de eenige, droeve oplossing. Begint men met ontwapening, dan dient het dit beginsel en ook consequent op Indië toe te passen. En wie geerders en verantwoordelijke mannen, welke denkende durft, in de onmiddellijke nabijheid van hksenketel in den Pacific, de ontwapening of . . . de tegenwoordige, onvoldoende bewapening bestendiging aanbevelen? Wij meenen onzerzijds de door professor Van Embden in de Eerste gestelde vraag: „of het voor een kleinen staat gelijk is, door het onderhouden van een oorlogsmacht 's Lands veiligheid te dienen?“ bevestigend ten beantwoorden.

„Irrigatie“ bij Landbouw. Het dep. der B. O. Volgens het „Bat. Nwsbl.“ adviseerde de Raad dië ongunstig over de overbrenging van de Irrigatie naar het departement van Landbouw. De voorged belaste echter den directeur van Landbouw heer Rutgers, met de indiening van een ontwerp overbrenging met de geringst mogelijke kosten. (Aneta-tel. 21/9)

Het Soerabajasch Hbl. (15 en 16 Sept.) beantwoordt vraag, of het algemeene belang gediend zou worden overgang van de afdeling Irrigatie van B. O. Landbouw. Het komt tot de conclusie dat het ment van Landbouw geenszins als in 't bijzonder eigend beschouwd moet worden den irrigatiedienst omvatten, in zijn vollen omvang. Voor de practijk geen reden den irrigatiedienst naar het dep. van bouw over te brengen. De efficiency van zijn arbeid onder lijden en de kosten daar tegenover zullen zoowel voor dezen dienst zelf als voor het daarmee B. O. W. overblijvend gedeelte. Inplaats van verering krijgt men veel ingewikkelder toestanden.

Het uit elkaar rafelen van het departement der gelijke openbare werken is al jaren aan den gang.

F. J. WOLFF

PENSION „ARCHIPEL“

BALISTRAAT 32 - DEN HAAG

A. HENRY - HORLOGERIE
DEN HAAG   **UTRECHT**
 Fred. Hendriklaan 248   Twijnstraat 34

EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

voeren geruchten, dat in die richting nog verder zal
 zijn gegaan. Dit geeft den heer J. Homan van der
 oud-directeur der B. O. W., aanleiding in het
 Hbl. (17 en 18 Sept.) daarvan eens het zijne
 te zeggen. Het „Bat. Nwsbl.” (20 Sept. 2de bl.) noemt zijn
 artikel in hooge mate belangwekkend om hetgeen daar-
 in medegedeeld van hetgeen zich achter de scher-
 men heeft afgespeeld en dat men gerust den naam ont-
 lingen mag geven. Hier spreekt iemand, die uit erva-
 ring meer dan anderen kon zien en overzien; en wat hij
 mededeelt over de wijze waarop hier bestuurs-maatrege-
 len tot stand komen, grenst aan het ongelooflijke.
 Zijn tweede artikel behandelt de heer H. v. d. H. de
 „Irrigatie”. Ook hij is een tegenstander van den
 algemeenen gang van Irrigatie naar Landbouw.

De meren op Flores.

De medewerker van de Locomotief vertelt in de mrs.
 van 15 Sept. van de schoonste meren van den ar-
 chipel, de natuurwonderen van Flores. De merkwaardige
 van de vulkanische gesteenten op Flores hebben
 vele plaatsen ware natuurmonumenten geschapen.
 nergens in onzen archipel vinden we zulke merk-
 ware en zeldzame formaties op vulkanisch gebied
 op dit eiland.

reis gaat, lieft in den Oostmoesson, per motorboot
 naar de kust van Mboel en vervolgens te
 langs de pasanggrahan van Djopoe en de berg-
 Pemo, tot op 1450 Meter hoogte. Dichtbij dit
 bevindt zich de overweldigend schoone plek aan
 van twee naast elkander gelegen kratermeren,
 op een diepte van 200 meter beneden u liggen. Het
 bloedrood gekleurd en het andere is licht tot geel-
 groen; de fluwelen glans, die zich over beiden
 uitstrekt, en de hoog oprijzende geelgroene met licht
 doorspikkelde wanden vormen een kleurschakeering,
 men maar zelden te zien krijgt, imponeerend in de
 male; men komt onder den indruk van de kracht
 jestede der natuur. We bewonderen die schitterende
 moeren tinten van het groene meer; het fonkelende
 van het roode meer waaruit kracht en vuur
 slechts van elkander gescheiden door een als
 ware uit den grond opkomende wig van rotsachtig
 gesteente. Geen wonder dat de Inlandsche bevolking aan
 meren hun mythen en sagen verbonden hebben.
 onze wandeling langs den kraterwand konden we
 genieten van de schitterende panorama's. Zware
 massa's stijgen voortdurend lang den kraterwand naar
 Al voortwandlende onder geleide van dr. Kem-
 den bekenden specialist op vulkanisch gebied,
 mens op de verschillende formaties van het gesteente
 en ons deze uit een wetenschappelijk oogpunt
 verde, kwamen we langs den berggrug aan het derde
 groene meer. Vanuit een bepaald punt kan men de
 meren bewonderen; daar het bijzonder helder weer
 van men de Noord- en de Zuidkust van Flores dui-
 waarnemen, terwijl het omliggende land met zijn
 schakeeringen ons een panorama bezorgde, wat
 licht zullen vergeten. Een rijkdom van natuur-
 als hier te aanschouwen viel, is inderdaad zeld-
 Dr. Kemmerling, die bijna de geheele wereld be-
 heeft en op zijn tochten veel schoons mocht aan-
 waken, verklaarde onomwonden nimmer zoo iets zeld-
 te hebben ontmoet.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

paar opmerkingen over de financiën van de
 gemeente Batavia.

hoofdplaats Batavia is men reeds gewoon ge-
 de Gemeentekas aldaar te beschouwen als een
 zak, waaruit steeds geld vloeit, doch waarvan
 nooit verneemt dat het gat wordt gestopt.
 gemeenteraad, zoo schrijft men in de „Pernia-
 van 19 April 1924, heeft zich thans gehaast
 erom op royale wijze op te treden en dit in den
 van de beschikbaarstelling eener som van
 1.000,— in het belang van den kleinen man.
 en van gouds daarvan is bestemd voor de verbe-
 der van de volkshuisvesting en wel op zoódanige
 wijze, dat aan den kleinen man een geldelijk voorschot
 worden gegeven van f 700,— per persoon voor
 bouw van eene woning.

elke soort woning men voor dat bedrag kan laten
 bouwen, is aan den schrijver niet recht duidelijk,
 men genoeg neemt met een pakhuis of eene
 soort barak.

is nog niet bekend welke de voorwaarden der
 aankomst zullen zijn en op welke wijze de terug-
 gang der ontvangsten zal plaats hebben, doch

Hotel „DU PASSAGE”
S-GRAVENHAGE

10 kamers. 100 bedden. Modern ingericht, met lift,
 stroomend water en centrale verwarming.

Woning en ontbijt v. a. f 3.50 Pension v. a. f 6.00
 Onder zelfde Directie Hotel DE ZALM.

HUTKOFFERS
 geheel gepantserd, met bak,
 85 x 50 x 40 f 11.50, 100 x 50 x 40 f 12.50
 Ruimkoffers 100 x 50 x 50 f 13.50
 Boekenkoffers 50 x 50 x 50 f 8.—
J. N. SLEGTHENHORST 2e Sweelinck-
 straat 131 **DEN HAAG**

in elk geval is het verleenen van hulp aan het volk de
 goede grondgedachte bij het nemen van den maatregel
 in kwestie geweest.
 En dit ten rechte.
 Het is werkelijk reeds eene prachtige bestuurshulp,
 wanneer men den kleinen man kan houden uit han-
 den van geldwoekeraars, die thans bij het opnemen
 van geld eene rente durven vragen van 40 % per
 maand.

Dat men er op rekent dat het Gemeentebeheer dit
 slechte voorbeeld niet zal volgen en alles in het werk
 zal stellen om de terugbetaling gemakkelijk te maken,
 spreekt van zelf.

De som van f 40.000.— zal worden benut voor de
 verbetering van de verlichting van de verschillende
 gangen ter hoofdplaats Batavia.

Ook die maatregel is eene groote hulp, want die
 gangen zijn tijdens de donkere nachten dikwijls in zoo-
 danige duisternis gehuld, dat men zelfs in zijne nabij-
 heid niets kan zien en het slechte volk alle gelegen-
 heid heeft zijne kwade praktijken uit te oefenen, tot
 schade van de bewoners.

Geheele veiligheid is door de betere verlichting wel
 is waar niet gewaarborgd, doch de meerdere kans tot
 ontdekking der daders houdt hen in elk geval toch in
 toom en zal de veiligheid ten goede komen.

Het is echter de vraag of het de bedoeling der Ge-
 meente is, die verbetering van de verlichting voor
 hare rekening te nemen, dan wel de kosten geleidelijk
 langs andere wegen op de bevolking te verhalen.

In het laatste geval zou deze er de voorkeur aan
 geven dat men de aangelegenheid laat zooals zij is,
 want de kampongbewoners, die hoofdzakelijk uit gras-
 snijders, toekang tjais enz. bestaan, kunnen hogere
 geldelijke lasten niet dragen en als die toch zullen
 worden gevraagd, dan bestaat alle kans dat de reke-
 ningloopers der Gemeente humeurig worden en de
 landrechter het met de wanbetalers te druk zal krijgen.

De kampongbewoners, die aan de duisternis reeds
 zoo lang gewoon zijn, zullen dit dan maar blijven doen.
 Acht de Gemeenteraad het niettemin dringend nood-
 zakelijk dat de voorgenomen verlichting toch wordt
 doorgezet, dan moet dit op zijne kosten geschieden.

**Het enkel- en meervoudig huwelijk bij de
 Mohammedanen.**

Volgens mededeeling, voorkomende in de „Sinar Su-
 matra” van 4 April 1924, wordt in de Turksche nieuws-
 bladen eene drukke polemiek gevoerd over de thans
 in de Nationale Vergadering te Angora voorgebrachte
 regeling, met betrekking tot de al of niet handhaving
 van het polygamisch beginsel in het Turksche gebied.

Vele Turksche vrouwen, die de afschaffing van het
 meervoudig huwelijk gaarne zouden zien, hebben een
 verzoekschrift aan de Nationale Vergadering, ter be-
 reiking van dat doel, ingediend, dat aanleiding heeft
 gegeven tot een uitgebreid debat, aangezien, vooral
 het landbouwende gedeelte van het Turksche volk, aan
 de handhaving van het meervoudige huwelijk gehecht
 bleek te zijn.

Naar zijne meening dragen meerdere echtgenooten
 veel bij tot den maatschappelijken welstand van het
 gezin, welke zoude dalen, zoodra het meer-huwelijk
 wettelijk zou zijn afgeschaft.

Hoe de heer Kemal pasja over dit voor het Turksche
 volk belangrijke onderwerp denkt, valt nog niet met
 zekerheid te zeggen.

De echtgenote van dit Staatshoofd heeft evenwel
 met het instituut van de polygamie niet veel op, het-
 geen misschien voor het Angorasch bestuur de aan-
 leiding kan zijn om het meervoudig huwelijk maar af
 te schaffen.

Over het verder verloop dezer aangelegenheid hoopt
 men later nog wel iets te zeggen.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

**Een en ander over den Burgerlijken Stand der
 Chineezers in Ned.-Indië.**

II (Slot.)

Waar uit het bewuste geschrift gewoonlijk niet blijkt
 dat de betrokken vrouw de werkelijke echtgenote van
 den man is, daar valt het even moeilijk voor haar een
 geding te beginnen als „recht” te zoeken bij den Raad
 van Justitie of bij den Ambtenaar van den Burgerlijken
 Stand.

En dat is de reden, dat de schrijfster aan de ouders
 van Chineesche meisjes aanbeveelt er op te letten, dat
 alleen een door den Ambtenaar van den Burgerlijken
 Stand gesloten huwelijk hen kan sparen voor het on-

CASTRICUM N.H.

Mooie Duin-Wandelingen

Hotel „DE RUSTENDE JAGER”

Pension f 3.50 per dag.

Maison H. SIMONS
 Mantel- en Costuum-Magazijnen
 HEULSTRAAT 13 naast „BOEATAN”
 NOORDEINDE 17a

*Uitsluitend betere
 Dames-Confectie*

**STEEDS HET NIEUWSTE
 BEKENDE SOLIDE GENRES
 BILLIJKE PRIJZEN**

BESCHIKBAAR.

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aan-
 gefast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank
 onnoodig. Alleen afwaschen. Voordeelige prijzen

Het Ideaal voor de Tropen

FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
 Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
 Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

Voor het bereiden van een
 voortreffelijke Rijsttafel zijn
 de

Recepten van een Ind. Kokki
 onmisbaar

„De Ind. Rijsttafel” door
 FR. BLOM, Schrijver van
 „Moderne Kookkunst”,
 verkrijgbaar bij den Boek-
 handel en bij de Uitgeefster
 Nobelstraat 20, Den Haag.

Prijs f 1.00

**LEDEN VAN DE
 VER. „OOST EN WEST”**

hebben op vertoon van hun Lidmaatschap-
 kaart toegang tot de Clublokale Restau-
 rant en Leeszaal van de Amsterdamsche
 Burgerwacht, Singel, hoek Vijzelstraat
 Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag
 tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de
 Afdeling Amsterdam der Vereeniging Oost
 en West aantreffen.

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal . . . . . / 80,000,000.-
Statutaire Reserve 20,045,032.-
Buitengewone Reserve 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.
Schriftelijke en Telegrafische Credieten.
Reiscrédietbrieven.
Deposito's.
Rekeningen-Courant.
Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

FIRMA J. ASJES Ez.

CARROSSERIE EN RIJTUIGFABRIEK

ALKMAAR

BOUW VAN ALLE SOORTEN RIJTUIGEN,
KOETSEN EN CARROSSERIEN VOOR
.....PERSONEN- EN VRACHTVERVOER.....

DE BAS & Co., Bankiers
HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

Safe-Inrichting

SCHOENMAKER BLIJF BIJ JE LEEST!

Een oud spreekwoord en een wijs spreekwoord. Alleen in zijn eigen vak kan iemand iets goeds praesteeën. Een bankier heeft geen verstand van den kaashandel, evenmin als een electricien van hondenscheren. Maar allemaal kunnen zij in enkele uren leeren drukken, teminste als men de verzekeringen gelooft der handelaars in

KANTOOR- DRUKMACHINES.

Als men dan zoo'n machine aangeschaft heeft, valt het aanleeren van het drukkersvak lang niet mee, het werk kan niet halen bij dat van een goed geoutileerde drukkerij en slecht reclamedrukwerk is het tegendeel van een reclame. Indien gij echter met uw drukwerk eer wilt inleggen en er de aandacht op wilt zien gevestigd, bestelt het dan bij de

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
DEN HAAG :: NOBELSTRAAT 20 :: TEL. 11987

HET ZUID - DEN HAAG

Groenmarkt 37 Telefoon 12514

SALON ORKEST onder leiding van
Mr. CHARLES NOWAK
Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER

Avond-Concert van 8.30 tot 12 uur

dervinden van teleurstellingen en kan vóórkomen, dat zij het slachtoffer worden van de handelingen van sluwe bedriegers.

Zulk een slachtoffer was ook de vrouw, waarvan in deze rubriek van het vorig Koloniaal Weekblad melding werd gemaakt.

Bij haar werd steeds vergeten de huwelijksverklaring te tekenen en liet men daarna geleidelijk deze aangelegenheid maar op haar beloop.

Eerst bij de wetenschap dat zij zwanger was, werd er aan gedacht, terwijl zij, na het hooren van het feit dat een nieuw huwelijk zou plaats vinden, eerst hare rechten als gehuwde vrouw opeischte, doch toen was het te laat en natuurlijk ook te vergeefs.

Onlangs was er ter hoofdplaats Padang wederom zulk een Chineesch heer, die, met hulp van kwade praktijken, een Chineesch gezin trachtte binnen te dringen, doch zijne tactiek werd door de familie doorzien en de man gedwongen de huwelijksverklaring te tekenen.

Een ander geval van dezen aard was het volgende: Een gehuwde Chineesche tokhouder was in tweede huwelijk getrouwd met eene Chineesche maagd van 15 jaren oud, zonder dat ooit door beide partijen eene huwelijksverklaring was geteekend.

Van hare zijde was, volgens verklaring van de schrijfster, het verzuim een gevolg van onkunde ten opzichte van de beteekenis van zulk eene huwelijksverklaring en van hare vreugde dat zij zich behoorlijk onderdak wist, waarvoor zij dankbaar en erkentelijk moest en ook wilde wezen.

Na drie maanden werd zij echter reeds als bijvrouw behandeld, in welke teleurstelling zij bleef berusten, doch, na zes maanden nam de man in het geheel geen notitie meer van deze jonge vrouw en zorgde hij ook niet meer voor haar gewone levensonderhoud.

Dientengevolge bezocht zij hem op zekeren dag in de toko, doch werd met leege handen en met ruw gebaar als een hond uit den winkel weggejaagd, zonder dat zij iets daartegen kon doen.

Uit haar maatschappelijk levensbestaan geslingerd, verkeert zij thans in de onzekerste positie, welke voor eene vrouw denkbaar is.

Deze 3 voorgebrachte gevallen zijn, zegt de schrijfster, slechts enkele voorbeelden uit vele, terwijl zij hoopt dat, zoowel Chineesche ouders als Chineesche meisjes geen toestemming tot een huwelijk met Chineesche mannen, ook al zijn zij nog zoo rijk, zullen geven, wanneer door dezen geen behoorlijken schriftelijk geteekenden waarborg is gegeven, dat zij hunne huwelijksverplichtingen zullen nakomen.

Zulk een geschrift is niet alleen billijk tegenover partijen, doch kan willekeur van de zijde der mannen voorkomen.

Gewapend met zulk een geschrift, kan zij ten minste dan levensonderhoud, schadevergoeding, teruggave van eigendommen, enz. eischen.

Nog beter ware het evenwel wanneer de Chineesche vrouw zich op een hooger plan stelde, hare waarde als vrouw hoog hield en, in geval van huwelijk, geen al te groote waarde hechtte aan het bezit van goederen en geld.

Naar de meening van de schrijfster kan men geen al te groote schuld werpen op de Chineesche jonge meisjes, die dikwijls zeer onvoorzichtig handelen, doch hare verwijtingen treffen meer de Chineesche ouders, die, bij het aangaan van eens huwelijksverbintenis hunner dochter, er voor moeten waken, dat zulke voorzieningen moeten worden genomen, dat de positie dier dochters behoorlijk geregeld zij en zij gewaarborgd worden voor de willekeurige handelingen van de zijde der mannen.

De schrijfster hoopt, dat de Chineesche ouders over de voorgebrachte denkbeelden hunne gedachten zullen laten gaan.

Literatuur-Overzicht.

Agrarische regelingen op de Buitengewesten.

Agrarische en daarmee verband houdende regelingen voor het rechtstreeks bestuursgebied der gewesten buiten Java en Madoera. (Samengesteld door Mr. P. M. Letterie en W. de Keijzer). Weltevreden, 1924.

Waar Polak's werk „Agrarische regelingen” meer en meer verouderd en onvolledig werd, verscheen in 1919 als uitgave van het Departement van B.B. voor het niet rechtstreeks bestuurd gebied der buitengewesten een overzicht, getiteld „Agrarische regelingen voor de zelf-

J. M. REIJNEN, Nic. Tulpstraat

's-GRAVENHAGE bij de Copernicuslaan
1STE KLAS HEEREN- EN DAMESKLEERMAKERIJ
BILLIJKE PRIJZEN PRIMA STOFFEN
ENGELSCHER COUPE

Speciaal Atelier voor alle soorten Bontwerk

Deelname

opengesteld in kapitaal eener N.V. in bouwbedrijf in den Haag. Dividend bedroeg over 1922 20%, over 1923 13%.

Brieven onder No. 388 Bureau van dit blaadje Nobelstraat 20, Den Haag.

besturende landschappen in de gewesten buiten Java en Madoera. Daarop is gevolgd het thans verschenen overzicht van denzelfden aard betreffende het rechtstreeks bestuurd gebied der buitengewesten.

De inhoud is niet beperkt tot hetgeen op agrarisch gebied is verordend en voorgeschreven; het werk bevat ook gegevens, die met de agrarische zaken nauw verband houden. Achtereenvolgens zijn behandeld: de grondwet der agrarische wetgeving voor N.-I.; het landbouweigen; eenige algemeene regelen, in verband staande met de verkrijging of gebruik van grond; de wijze van bezitting over grond of daarop staande gewassen; bepalingen uit de mijnwetgeving; het inlandsch bezitrecht; landbouweigen. In de bijlagen zijn voorts verschenende wettelijke regelingen enz. afgedrukt.

Het werk voorziet ongetwijfeld in een gevoelde behoefte. Door de toevoeging van een alfabetisch inhoudsopgave, een lijst van vermelde Staats- en Bijbladnummers en een gewestelijk register, wordt de praktische bruikbaarheid zeer verhoogd.

Jaarverlag v. d. Topografischen Dienst in Ned.-Indië. Verschenen is het verslag over 1923 van den Topografischen Dienst in Ned.-Indië (19e jaargang).

Het verslag draagt nu eens niet het stempel der jaargang; het is voorzien van tal van kaarten en plannen en bevat: I. een overzicht van de verrichtingen van den Dienst in genoemd jaar (A. Terrainwerkzaamheden, Verrichtingen van de aan het hoofdkantoor verbonden afdelingen, C. Verrichtingen van de Topografische afdelingen, D. Administratief gedeelte (mededeelingen omtrent personeel, enz.). III. Bijdragen van gemeenten en landbouwers.

Deze laatste maken het Verslag ook aantrekkelijker voor den buitenstaander; inzonderheid met de volgende opstellen zal dit het geval zijn: Verkort verslag van de vaststelling op het terrein van een grensgedeelte van de Djagoei-streek tusschen Serawak en het landschap van de opmeting van de „grootte grens” tusschen Nederlandsch en Portugeesch Timor. — Enkele aantekeningen omtrent het Zuidergebergte (G. Kido). — Enkele teekeningen betreffende de in te voeren landrenten op de Windoe-vulkaan (Préanger regentsch.), door H. J. Schuitenvoerder.

Onderwijs Congressen.

Dezerzijds werd tot nu toe verzuimd de aanteekeningen op het (bij J. B. Wolters te Groningen) gedrukt verschenen Stenografisch verslag van het derde Indische koloniaal onderwijscongres te Den Haag op 23 en 24 April jl. Zooals men had dit congres hoofdzakelijk betrekking op het onderwijs in Indië.

De Vereeniging Ned.-Indisch Onderwijs-Congres van 29 Sept.—2 Oct. te Weltevreden een congres (eveneens het derde) gaf bereids een geschrift uit, welk het programma benevens referaten en stellingen bevat.

Het geven van een overzicht van den inhoud is in kort bestek niet mogelijk; de uitvoerigste referaten zijn die van R. Schotman: Over de decentralisatie van het onderwijs; van Ch. M. C. Leonards: Welke plaats heeft de lichamelijke opvoeding in de nederlandsche school; van Th. F. de Korte: Het onderwijs in de taal; van R. Adolf: De invloed van den handarbeid op de opvoeding; en van Pastoor F. van Lillie: Het onderwijs in de taal; en van Pastoor F. van Lillie: Het onderwijs in de taal; en van Pastoor F. van Lillie: Het onderwijs in de taal.

Orgaan Ned. Ind. Officiersvereeniging.

De Aug.-afl. opent met het portret van Luitenant-Generaal v. Heutsz, waarbij een artikel, getuigd door diepen eerbied voor den man „die ons leger met een instrument van geestkracht en zelfbewustzijn heeft schiep: Eenige richtpunten uit den loopbaan van Van Heutsz. — Verder geeft de inhoud o.m.: De zending van de Nederlandsche beroepsofficieren naar Sport in het leger, door Th. C. Lindgreen. — De paal, door J. C. A. Bannink. — Nogmaals de School, door P. J. C. Scheffelaar. — „Oorlog” van de Volksraad (vervolg). — Uittreksel uit de twee delen van de militaire salariscommissie. — Uit persberichten.

Inter-Ocean.

In het Aug.-Nr. een uitgebreid artikel (met veel teekeningen) van G. G. van der Kop over de Koninklijke Paketvaart Maatschappij. — De overige bijdragen weder zeer fraai geillust. Nr. hebben niet rechtstreeks betrekking op Indië.

MAGASIN DE NOUVEAUTÉS
v.h. Gebr. LEVIJ

Hoofdstraat 144 - APELDOORN - Tel. 11987

DAMES- EN KINDERCONFECTIE
MODE-ARTIKELN - LINGERIE
CORSETTEN HOEDEN, enz.

Uwe Indische belangen loopen gevaar

door den niets ontzienden fiscus.
Nadere inlichtingen worden gaarne
verstreckt door **W. F. K. PIJPER**,
..... Indisch Accountant .....
Stadhoudersplein 110 - DEN HAAG

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafrâchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

Garage en Stal „WITTEBRUG”

M. TH. VAN 'T SANT
Badhuisweg 245 Telefoon 50353
Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand
Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

Vereeniging „OOST en WEST”.

HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MELJER.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

LESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
  1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
  2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkring en Vooruitzichten.
  - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
  - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
  - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
  - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
  - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
  - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I. Nederlandsch-Indië en de handel. Indische toestanden gezien door een inlander. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland. Sarikat-Islam. De Srikatijverheid in Nederlandsch-Indië. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten. De Europeesche vrouw in Indië. Over de boschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging. Over de Kolonie Suriname.	Serie II. No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië. 2. Het Javaansch toneel. 3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië. 4. De thescultuur op Java. 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. 6. Een doode taal in Indië. 7. De inlandesche dorpsgemeenschap op Java. 8. De rijsteelt in Nederlandsch-Indië. 9. De Javanen gelijk hij schijnt en is. 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.
Serie III. No. 5. Nederlanders in Indië. 6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen. 8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië 9. De Slavernij in Oost-Indië.	

Beleefde verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (Hoofdbestuur).

WASSCHERIJ „REINGOED”

speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568

uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch
goed ingestaan. Behandeling van alle wollen en
andere goederen systeem Jaeger.

C. HOYNG

SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
UIT DE PLATEELBAKKERIJ
„ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
Garantie voor gave overkomst

TE KOOP

2 Beneden- en Bovenhuizen elk groot pl.m. 200 M2., gelegen aan de Joan Maetsuykerstraat te 's-Gravenhage.
Prijs p. stuk f 14.000.—, samen f 27.500.—, f 21.000.— eerste hypoth. voorhanden.
Te bevragen onder letters H. T. aan het Bureau v. d. Bl., Nobelstraat 20, Den Haag.

*Aan de Leden
van „Oost en West”*

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS

's-GRAVENHAGE - SOERABAYA

Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
Stemmen en Transporteeren**
tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het **meest bekende adres.**

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 3494

DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald

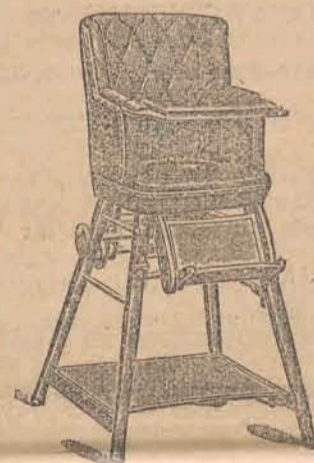
“EEN KLANK GAAT OVER HEEL NEDERLAND DAT”

PEEK & CLOPPDENBURG

*Het soheldst en betrouwbaarst
adres is.*

A. SCHRÖDER & CO
GROENMARKT 25, 26, 28
's-GRAVENHAGE
BEDDENMAGAZIJN

Groote keuze

KINDER- MEUBELEN

Gegarneerde

WIEGEN en
LUIERMANDEN

N. V. Meubelfabriek „DELTA”
Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 880
NIJMEGEN

Wij kunnen U momenteel aanbieden:
Complete Huiskamers van af f 315,-

EINDHOVENSCH E BOOMKWEKERIJ
TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 11
LEVERING VAN ALLE SOORTEN
BOOMEN EN PLANTEN
TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
SPECIAL ADRES VOOR HET
AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, EN

M. A. VREESWIJK
WIJNHANDEL - UTRECHT
Uitvoerige Prijscurant op aanvraag gratis

DE NIEUWE ZAAK
in Kristal, Porselein, Glas en Luxe Gebruiksartikelen
van W. KÖNIG is gevestigd
Valeriusstraat hoek Dunklerstraat
Telefoon 33459.
Verpakking voor Indië onder garantie tegen breuk.
Het „Winkeltje” Prinsestraat 92 blijft bestaan.

Holland-Canada Hypotheekbank

's-Gravenhage - Winnipeg
Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage - J. G. GOSTER te Winnipeg